

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „КИРИЛ МАДЖАРОВ- 1866”

пл. „Възраждане” 1
4702 Смолян, кв.
Устовотел: 0301/64505
e-mail:
chitalishtekm@mail.bg

ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ “Кирил Маджаров- 1866” ПРЕЗ 2024г.

1. ВЪВЕДЕНИЕ:

Във връзка със ЗНЧ и ЗЮЛНЦ читалището е регистрирано и е вписано в регистъра на сдруженията с нестопанска цел в Агенция по вписванията-Смолян, както следва:

Актуален учредителен №24, том 183, стр-75; ЕИК/ПИК 000608650;

Решение № 860, Фирмено дело: №469/1997.

Последни вписани промени в регистрацията са след Отчетно-изборно събрание на 11.11.2020 година. Представянето на читалището се осъществява заедно и поотделно от Председател - Николай Христов Даритков и Мария Данчева Данчева - секретар. Дата на изтичане на мандата: 11.11.2023 година.

Съгласно ЗНЧ читалището е вписано в Регистъра на народните читалища към Министерство на културата под № 100, последно извършени промени в обстоятелства са вписани на 13.10.2020 година.

Настоящата годишна програма за развитие на читалищната дейност на НЧ «Кирил Маджаров-1866» през 2024 г. е съобразена с изискванията на **чл. 26 а, ал. 2** от Закона за народните читалища.

Съгласно **Чл. 2. (1)** ЗНЧ, Народно читалище „Кирил Маджаров-1866” е традиционно самоуправляващо се българско културно-просветно сдружение в гр. Смолян, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи. В дейността му могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Съгласно **Чл. 2. (2)** НЧ «Кирил Маджаров-1866» е юридическо лице с нестопанска цел.

Основните направления и приоритети в дейността на читалището произтичат от ЗНЧ, ЗОБ, общинската културна политика, осъществявана на основата на съществуващата нормативна уредба и чрез изпълнението на културния календар.

Изготвянето на Програмата за развитие на читалищната дейност през 2024 г. цели обединяване на усилията за развитие и утвърждаване на читалището като важна обществена институция, градяща културната идентичност на гр. Смолян.

Тя обобщава най-важните моменти в работата на читалището, приоритети, цели и задачи, които ще спомогнат за укрепването, модернизирването и развитието му в общодостъпно и желано място за местната общност. Ще се работи за създаване на

условия за превръщането на институцията в културен център, утвърждаващ ценностите на гражданското общество.

Целите заложи в Програма за дейност 2024 г, са съобразени съгласно **Чл. 3. (1) и (2)** от ЗНЧ и са насочени да задоволяват потребностите на населението на гр. Смолян, свързани със:

1. Развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в гр. Смолян.
2. Запазване на обичаите и традициите на региона;
3. Разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. Възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. Осигуряване на достъп до информация.

За постигане на целите се планират да се извършват основни дейности, като:

1. Уреждане и поддържане на библиотеката след извършен ремонт;
2. Развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;
3. Организиране дейността на групите, за инициране и провеждане на празненства, концерти чествания и иновативни дейности съобразно променената епидемична среда;
4. Събиране и разпространяване на знания за родния край и включване в национални инициативи по програма „Живи човешки съкровища“;
5. Създаване и съхраняване на етнографска колекция съгласно Закона за културното наследство.

2. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩЕТО:

На територията на гр. Смолян функционират четири читалища, едно от тях е Народно читалище „Кирил Маджаров-1866”.

Читалището има изключително значение за укрепване, популяризиране и развитие на българската идентичност, традиционната култура и духовни ценности.

2.1. Външната среда осигурява следните възможности:

- Културно разнообразие:
- Сътрудничество с:
 - > Министерство на културата
 - > Областна администрация Смолян;
 - > Община Смолян;
 - > РЕКИЦ ”Читалища”;
 - > Читалища;
 - > Граждански сдружения и фондации:
 - > Първи дамски клуб „За развитие на Община Смолян”;
 - > Фондация Лале;
 - > Сдружение „Родопски хайдуги”;
 - > Фондация „За Родопите”- Бостина;
 - > Общински съюз на пенсионерите;
 - > Инициативен комитет ”ЗА УСТОВО”;
 - > Сътрудничество на доброволци;
- Участие и работа по проекти, осигуряващи европейско и др. финансиране. „Мобилност“- НФК към Министерство на културата.

2.2. Кои са силните страни на вътрешната среда:

- Кадрови ресурс с дългогодишен стаж в сферата на читалищната дейност;
- Материална база - напълно обновена - 2016 година;
- Интерес към търсене и развиване на нови форми на читалищна дейност - работа с млади таланти;
- Сътрудничество на доброволци - планирани доброволчески инициативи за подпомагане на хора в неравностойно положение.

2.3. Слаби страни:

- Дейностите се реализират в зависимост от новата епидемична обстановка.
- Квалификацията на читалищното ръководство е необходимо условие и решаващ фактор за актуализиране дейностите на читалището.
- Територии, засегнати от обезлюдяване.
 - спирала на намаляващото и застаряващо население;
 - свиване на селските райони - показател за по-широка структурна;
 - криза на културния, икономически и трудов пазар;
 - периферизацията и задълбочаване недостатъци на селските райони.

2.4 Предизвикателства:

- Как да работим и търсим нови подходи при реализиране на дейности с изкуствата и културата, за да посрещнем потребностите на оскъдното население и по-ниските нива на взаимодействие?
- Как да се включат селските възрастни населения в културни и художествени практики?
- Как да осигурим устойчиви културни разработки за празни сгради и неизползвана инфраструктура?

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

- Подпомагане на традиционните читалищни дейности и търсене на нови съвременни форми за тяхното развитие и предаване;
- Създаване на нови условия за развитие и утвърждаване на библиотеката при читалището като център за библиотечно-информационно обслужване на широк кръг потребители;
- Развитие на професионалните умения и повишаване на квалификацията на работещите в културната институция; Обучение по Национална Програма "Учене през целия живот";
- Засилване интереса и краеведската дейност на местната общност към културното минало на кв. Устово. Проучване на автентични песни, съхранени в архива на читалището и издаване на сборник;
- Изграждане на реално партньорство с институции за реализиране на цялостната културна политика в гр. Смолян.
- Разширяване обхвата на дейността на читалището в обществено значими сфери, като социалната и информационно-консултантската.
- Насърчаване на трансграничното сътрудничество в областта на културата, участие в културни мрежи.
- Формиране на читалището като място за общуване и контакти, успешни социални

практики и дарителски акции, повишаване ролята на читалището за социална и културна интеграция на различните социални общности.

- Участие в местното самоуправление и процесите на развитие на гражданското общество, участие в разработването на местни стратегии и превръщането на читалището във фактор за обществен диалог в гр. Смолян.

4. РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ

- Закон за народните читалища;
- Закон за обществените библиотеки;
- Закон за културното наследство;
- Закон за меценатството;
- Закон за закрила и развитие на културата;
- Наредба № 2 на МК, от 01.07.2019 г. Обн. ДВ. бр.54 от 9 Юли 2019г /;
- Допълнителни субсидирани бройки;
- Документи при Патронаж.
- Общинска програма за развитие на община Смолян.
- Договор към община Смолян №ФСДБ-21 -03.

ОПЕРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПЛАН-ПРОГРАМАТА

А. БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ

Като неразделна част от читалището библиотеката активно участва в организирането на културния живот в града. Библиотечната дейност е една от дейности за читалището като културна институция. Чрез нея то се включва в националната мрежа от библиотеки у нас.

. Дейността на библиотеката през 2024 г. ще включва:

1. Актуализиране на библиотечния фонд на читалищната библиотека чрез закупуване на нова литература, абонамент, дарения, кандидатстване с проект пред МК и други организации.
- 2.. Поддържане на обществена библиотека на свободен достъп за библиотечно обслужване на около 400 читатели.
4. Изготвяне на библиографски справки по различни теми;
5. Инициатива „Книга за всеки” - въвеждане на системата за патронажно обслужване на възрастни читатели и такива с физически увреждания;
6. Организиране презентации на нови литературни творби и автори от местно и национално значение;
7. Провеждане превърналите се в традиция срещи „На гости в библиотеката” ;
8. Литературна гостоприемница - срещи с творци на словото;
9. Вечери на литературни четения с участието на местни литературни творци и почитатели на словото. Четене от изявени европейски автори - Европейски дни на наследството - Европа Директно;
10. Експониране на изложба, кътове с литература, викторини и др..
- 11 . Организиране на индивидуална и културно-масова дейност с различни целеви групи: (деца, ученици, възрастни); обособяване на тематични кътове по повод празници и годишнини; предоставяне на онлайн информация и представяне на презентации, посветени на значими събития и личности;

12. Повишане квалификацията, на читалищното ръководство, чрез участие в организирани обучения от Регионална библиотека“Николай Вранчев“- Смолян и РЕКИЩ“Читалища“.

Б. ЛЮБИТЕЛСКО ХУДОЖЕСТВЕНО ТВОРЧЕСТВО

Съществена част от дейността на читалището е грижата за разширяване и развитие на любителското художествено творчество.

Художественотворческата дейност в читалището **цели** запазване и *развитие на традиционните ценности* на българския народ, съхранение на обичаите и традициите, както и създаване на нови традиции, породени от нуждите на местните общности. Чрез тази дейност, читалището ще работи за привличане на *млади хора* за участие в инициативи на читалищните самодейни колективи. С изявите на читалището ще се работи за развитие и обогатяване на културния живот в населеното място, за утвърждаване на националното самосъзнание и отчитане и съхранение богатството на местната култура. Чрез тази дейност читалището ще има възможност за популяризиране на общината, областта, страната и чужбина.

Към читалището за творчески сезон 2023/2024 функционират:

1. Образователни дейности:

Кръжоци, клубове, школи по изкуства (*кратко описание*);

- Клуб „Млад приятел на книгата” и клуб „Приятели на книгата”: литературни четения на творби на бележити автори, представяне на творчеството на местни автори, изработване на презентации за годишнини на различни творци.
- Детска музикална школа: обучение на деца на музикален инструмент - пиано, солфеж и вокално майсторство.
- Школа по народно пеене „Китка виена” – обучение на 9 деца народно пеене и участия в международни, национални и местни конкурси, прегледи ,фестивали, събори и др.

Езикови школи и курсове (*кратко описание*); няма

Клубове по краезнание (*кратко описание*);

- Краеведчески клуб - Устово - издирване и популяризиране историята на кв. Устово и нейните видни личности през вековете.

Музейни колекции (*кратко описание*). няма.

2. Любителско творчество (поддържане и изяви на художествени състави);

Фолклорни състави и *формации* (*кратко описание*);

- Фолклорна формация „Звъника”- обработен песенен и автентичен фолклор;
- Смесена фолклорна група „С песните на България”- песенен автентичен фолклор

Театрални състави (*кратко описание*);

- Детска куклено-театрална студия „Лудите маймуни” - 8 деца участия в годишната програма на читалището, местни и национални фестивали и доброволчески инициативи

Танцови състави и *групи /битови/* (*кратко описание*);

- Детски танцов състав „Родопска китка” - 2 възрастови групи /20 деца на възраст от 7 до 18 години/ - български народни танци. Участия в годишната програма на

читалището, международни, национални и регионални конкурси, фестивали, събори и др. Включване в доброволчески програми и концерти;

- Многопрофилна денс-формация “Олимпей”- хип-хоп, модерен балет, мажоретни и латино танци, денс-стрийт, етно денс /25 деца на възраст от 7 до 18 години/
- Клуб по народни хора „Мераклии“

Групи за класически и/или модерен балет, съвременни и характерни танци (*кратко описание*); *няма*

Вокални групи, хорове и индивидуални изпълнители (*кратко описание*);

- Детски хор „Звънчета”,
- Дуо „Класика” - клавишно дуо,
- Група за стари градски песни „Еделвайс”;

Други (*кратко описание*)

- Рок група НИКС

Предоставяне на компютърни услуги и интернет -да;

3. Организиране на празници, фестивали, събори, изложби, творчески вечери, граждански инициативи, спортни занимания и др. с местно, регионално, национално и международно значение.

4. Поддържане и доказани изяви на художествени състави и създаване на нови; ангажирано участие в *общинските конкурси, празници* и др. прояви.

5. Специално внимание и подкрепа на младите дарования за включването им в местни творчески инициативи със *заинтересовани институции* относно, културното възпитание младите хора и стимулиране на творческите им възможности /музика, фолклор, традиционни изкуства, краезнание, литература и др. *през летните месеци*.

6. Събиране на материали за културно-историческото минало и етнографията на региона.

7. Нематериално културно наследство - съхраняване и предаване на традиционна култура, участие в националната система „Живи човешки съкровища -България”

8. Нови дейности, заложи в програмата на читалището, в т.ч. работа по проекти, съществено сътрудничество с други културни институции.

- Работа по проекти , осигуряващи европейско и др. финансиране – активни програми на НФК към Министерство на културата, който подкрепя на национално ниво създаването, развитието и разпространението на българската култура и изкуство в страната и чужбина.
- Новата програма „Творческа Европа“ (2021-2027), която от началото на 2014 г. обединява подпрограма „Със своите три подпрограми – „Култура“, „МЕДИА“ и и междусекторното направление и има за цел да:
 1. засили артистичното и културното сътрудничество на европейско ниво;
 2. насърчи конкурентоспособността, иновациите и устойчивостта на европейския аудиовизуален сектор;
 3. насърчи междусекторни иновационни и съвместни действия, включително подкрепа за медийна грамотност, независима и плуралистична медийна среда за новини.

За периода 2021-2027 г. бюджетът на програмата възлиза на 2,44 милиарда евро, в

сравнение с 1,47 милиарда евро за 2014-2020.

9. Осъвременяване на читалищните дейности и услуги чрез обучение на хората от всички възрасти с цел развитие на гражданското общество. Читалището - място за учене през целия живот.

10. Социална политика на читалището, в т.ч. Работа с хора с увреждания и осигуряване на достъп на тези хора до дейността на читалището, етнически малцинства, работа с различни възрастови групи, развитие на доброволчеството.

В. ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ

1. Планувани 5 заседания на читалищното настоятелство и през м. март 2024 г. – Отчетно събрание

КУЛТУРЕН КАЛЕНДАРЕН 2024

Месец	Събитие	Място	Дата
Януари	135г. от рождението на Николай Райнов- български поет, литературен критик, изкуствовед, професор / 1889- 1954/	Библиотека „Д. Македонски”	03.01.2024
Февруари	110 г. от рождението на Кирил Маджаров- поет , антифашист, роден в Устово (1914-1944г)	Библиотека “ Д. Македонски”	16.02.2024г.
	151г. безсмъртие – годишнина от гибелта на Васил Левски	Библиотека “ “Д. Македонски”	19.02.2024г
	„Малки, сръчни ръчички, връзват мартенички””- работилница за мартенички, съвместно с деца от ОУ “Стою Шишков”	Библиотека “Д. Македонски”	29.02.2024г.
Март	Отбелязване на 1-ви март – “Ден на самодееца и любителското художествено творчество”	Библиотека “Д. Македонски	01.03.2023
	Тържество по повод националния празник на България 3-ти март	Площад Възраждане”	3.03.2024г.

	Сирни заговезни в Устово- гоненена злите духове	Площад “Възраждане	17.03.2024г.
Април	Национална седмица на детската книга- „Сладкодумни страници“- час на приказката с ученици начален курс но ОУ “Стою Шишков”	Библиотека “Д. Македонски”	02- 07.04.2024г.
	Самостоятелен клавирен концерт на Берк Сирмен – ученик в Детска музикална школа	Зала „Николай Карагяуров	18.04.2024г.
	“Конкурс за най- добра рисушка на тема Великден и най- красиво великденско яйце”- конкурс за деца	Библиотека “Д. Македонски”	22.04 -08.05.2023
Май	Празничен Великденски концерт «Цветове»	Зала „Николай Карагяуров	09.05.2024г.
	Вечер, посветена на творчеството на писателят и журналист Георги Гривнев по повод 80г. му юбилей	Библиотека “Д. Македонски”	16.05.2024г
	Празнично хоро по повод 24 май	Площад “Възраждане	24.05.2024г.

Юни	Годишна продукция на детска музикална школа	Зала “Ат. Илчевски”	13.06.2024г
	Лятно училище за деца	Библиотека “Д. Македонски	17-28.06.2024г
Юли	“Ежегоден регионален преглед на старата градска песен “- участие на състави от областта	Зала „Николай Карагяуров”	04.07.2024г.
Август	Концерт на група “НИКС ”	Площад „Възраждане”	29.08.2023г.
Септември	105 години от рождението на Николай Хайтов, български писател /1912-2002/	Библиотека “Д. Македонски”	15.09.2024г.
Октомври	“Празничен фолклорен концерт – 25 години Детски танцов състав “Родопска китка”	Зала „Николай Карагяуров”	17.10.2024г.
Ноември	“Ден на народните будители” - концерт, посветен на Христо Хаджихристов – дългогодишен председател , самодеец и общественик	Зала „Николай Карагяуров”	01.11.2024г.

Декември	Запалване светлините на коледната елха.	Площад „Възраждане”	17.12.2024г.
	“Коледа, весела коледа “- празничен коледен концерт с участие на читалищни състави	Зала „Николай Карагяуров”	17.12.2024г.

ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

- участие в местни, регионални, национални празници и международни фестивали;
 - Честване на 3-ти март - 146 години от Освобождението на България
- инициатива от международно и национално значение:
- участие в international festival;
- участие с проект Мобилност към НФ”Култура”, към Министерство на културата; - участия на работещите в читалищата в обучения за повишаване на квалификацията, работни срещи, дискусии и други форми за развитие на капацитета на служителите: - участие в обучения на РЕКИЦ „Читалища”:
- инициране на социални дейности с различни възрастови групи , хора с увреждания - доброволчески инициативи:/ седмицата на гората- почистване на еко- пътеки и туристически маршрути;
- подпомагане на населението при бедствени ситуации и др.

ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА:

- брой регистрирани членове - 147, почетни членове - 3, колективни - 5,
- събран членски внос;
- брой посетители на предоставяни от читалището услуги;
- брой читатели;
- брой нови книги и абонамент;
- брой предоставени услуги;
- брой и качество на проведени празненства, концерти, чествания;
- брой организирани групи и постижения;
- брой участия в местни, регионални, национални и международни изяви, фестивали и конкурси;
- награди от участия в конкурси, фестивали и празници;
- брой кандидатстване и спечелени и финансирани проекти;
- проведени събрания - общи и на настоятелството;
- извършена пререгистрация на читалището в определения от ЗНЧ срок.
- общ бюджет на читалището за предходната година.

ФИНАНСИРАНЕ

- Субсидия от държавния бюджет за делегирани от държавата дейности съгласно чл.23 (1);
- Субсидия за дейност от Община Смолян съгласно чл.26а (3) от Закон за Народните Читалища ;
- Собствени средства от регламентирана стопанска дейност и членски внос.;
- Финансиране от спечелени проекти ;
- Дарения;
- Управленски инициативи.

СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ОТЧЕТ НА ПРОГРАМАТА

Срокът за изпълнение на Програмата е в рамките на бюджетната 2024 година; Съгласно чл. 26а, ал. 4 от Закона за народните читалища Председателят на читалището представя в срок до 31.03.2024 г. пред Кмета на община Смолян и Общинския съвет доклад за осъществените дейности в изпълнение на Програмата и за изразходваните от бюджета средства през 2023 г.

При отчитане на дейностите в изпълнение на Програмата ще бъдат отчетени и индикаторите за оценка на изпълнението.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Настоящата едногодишна програма за развитие на Читалище „Кирил Маджаров-1866” е вариант и процес във времето, един от начините, който ще се търси в бъдеще, за да стимулира развитието на общността.

Забележка: Програмата е отворена за допълнения. Тя визира най-общите положения, залегнали в плановете за работа през предстоящата 2024 година. Промени по програмата се съгласуват с читалищното настоятелство и се представят в Община Смолян.

***Изготвил: Николай Даритков
Председател на НЧ “Кирил Маджаров-1866 ” гр. Смолян***

